

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

III. De Pœnitentiæ effectibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

soluo à peccatis tuis in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, &c. Ex quibus verbis essentialia duo tantum sunt, Absolutio te, id est, confero tibi gratiam expulsiuam peccati. Et per se quidem eorum peccatorum remissionem significat, quæ pœnitens confessus est; ea enim dicuntur absolui: per accidens autem etiam aliorum remissionem, quæ indirectè remittuntur.

12. *Potest ne forma huic vlla addi conditio?* Tunc intelligi mente conditio potest, cum Sacerdos vel dubitat de pœnitente, an vsum rationis habeat: vel de peccatis an ea verè peccata fuerint nec ne.

13. *Iterari ne potest absolutio?* Potest tam in ordine ad peccata post receptum Sacramentum commissa, quàm in ordine ad illa, quæ ante illud commissa fuissent, sed oblita naturaliter, vel legitima de causa omissa; in ordine autem ad iam remissa sacramentaliter, vtiliter quidem, non tamen necessariò iterari potest.

14. *Absenti ne potest absolutio impendi?* Minimè, quinimo contraria sententia tanquam falsa, temeraria, & scandalosa damnata est, & nullo modo licet eam in praxim, vsúmque deducere.

CAPVT III.

De Pœnitentia effectibus.

15. *Quot sunt effectus primarij Pœnitentia?* Quatuor. Primus quidem mortalis peccati remissio; ad id enim tollendum sufficiens est, non modò si semel, sed & quoties homo peccauerit: & nullum adeò graue peccatum est, nec tam multa, vt per veram pœnitentiam deleri in hac vita non possint.

16. *An vnum mortale sine alio commisso deleri valeat?* Minimè, ne sibi Deus contrarius esse videretur; vnde etiam crimina oblita indirectè remittuntur, ratione gratiæ, quæ vi Sacramenti confertur. Secundus effectus est æternæ pœnæ in temporalem commutatio; hæc verò temporalis non semper tota, neque eius pars certa remittitur, sed iuxta contritionis excellentiam. Tertius, Sacramentalis gratia est; speciale nimirum auxilium, quo pœnitens à peccatis facilius præseruatur. Quartus denique, reliquias peccatorum ex parte tollere: sic

768 *Moralis Theol. Tract. VII. Sacramenta,*
sic enim per hoc Sacramentum ad altaris cœleste conuiuium
ritè disponimur.

17. *Quotnam autem sunt Pœnitentiæ secundarij effectus?*
Tres. Primus est venialium peccatorum remissio. Nam &
gratiæ beneficium venialis culpæ condonatio est, & absque
gratuito Dei auxilio naturæ viribus non potest comparari.
Porro in subiecto sanctificantem hæc condonatio gratiam
supponit, quæ vel tunc fiat, vt cum per Sacramenta quis iu-
stificatur, vel extra illa vi contritionis: siue quæ præcesserit
& adhuc maneat. Et quamuis de facto nunquam absque gra-
tiæ infusione venialia remittantur, vel eius augmento: per se
tamen ea non requiritur. Profecto Pœnitentiæ virtutis actus
& sufficit, & ad veniale tollendum necessarius est; non sem-
per formalis exigitur, sed satis est virtualis, is nimirum actus
erga Deum, & diuina, vt ob eius excellentiam, ac bonitatem
tanquam condignam dispositionem vel omnia, vel aliqua deleat
ex suæ sapientiæ dispositione. Talis est actus amoris
Dei super omnia, & quilibet meritorius, si ab operante refe-
ratur ad effectum, vt per eum venialis remissio obtineatur.
Contritio quæcumque, si vera sit, omnia illa venialia deleat,
de quibus habetur per modum dispositionis meriti de con-
digno. Si cum veniali peccato quis moriatur, in ipso separa-
tionis animæ à corpore momento per actum dilectionis ve-
ræ deletur. Redeo ad primum secundarium Pœnitentiæ ef-
fectum: per Sacramenta ex opere operato peccata venia-
lia remittuntur, siue lethalibus coniuncta sint, siue per se
sola, vt in homine iusto. Sacramentalia item, venialia dele-
di vim habent siue ex opere operato, vt probabile est: siue ex
opere operantis, ratione scilicet boni motus, cum quo sæpe
fere coniuncta sunt, vt probabilius *Fillucio* videtur. Secun-
dus effectus est viuificatio operis tum Sacramenti siue susce-
pti, tum alterius cuiuspiam quod speciali ratione dicatur
opus Christi, vt Pœnitentiæ à Confessario iniunctæ, satisfac-
tionis Missarum respectu offerentium; vel eorum pro qui-
bus offeruntur: denique indulgentiæ; nam etiam si in le-
thali peccato exerceantur, validæ sunt ad satisfaciendum: sed
pœnæ remissio non conceditur, nisi cum à peccato resurgi-
tur. Tertius effectus minus principalis Pœnitentiæ est, in
primam virtutum dignitatem restituere; virtutes enim in-
fusas restituit, quæ gratiam consequuntur; opera bona mor-
tificata reuiuiscunt. Non ita peccata semel dimissa re-
deunt, cum denuò quis peccat, sed tantum imperfecto quo-
dam modo redire dicuntur, quatenus eadem gratiæ priua-
tio

tio redit, & pœna maior ob accepti beneficii ingrati-
tudinem.

CAPVT IV.

De Contritione, prima quidem parte
Pœnitentiæ.

18. **D**ixisti partes integrantes Pœnitentiæ esse Contritio-
nem, Confessionem & Satisfactionem. Ad primam igitur
Pœnitentiæ partem, siue actum primum pœnitentis accedo.
Quid est Contritio? Animi dolor, & detestatio de commisso
peccato, cum proposito non peccandi de cætero. Porro si
detestatio ista sit quatenus offensa Dei est, & propter Deum
summè dilectum propria Contritio est, Attritioni condistin-
cta; si de peccato quomodocumque, siue ob temporale mo-
rituum, siue ob æternum, v. g. ob peccati fœditatem, & inferni
pœnam, Attritio est, quæ quidem cum Sacramento sufficiens
est ad hominem disponendum ad gratiam, modò supernatu-
ralis sit, & ex motu æterno, vt pœnæ inferni, priuationis
gloriæ, offensæ etiam Dei, sed non summè dilecti. Profectò
Contritio formaliter detestatio quædam est, ad eamque
amor Dei super omnia requiritur, non qui tunc eliciatur,
sed qui virtutè maneat. Necessarium item est ad illam pro-
positum non peccandi de cætero, si per se loquamur: at per
accidens, satis est virtuale, si transigendus vitæ cursus in-
mentem non veniat.

19. Quo differunt Contritio, & Attritio? Contritio semper
cum gratia iuncta est, siue quæ in eodem infundatur instanti,
siue quæ antea infusa supponatur. Attritio verò à gratia po-
test esse disiuncta, vt in peccatore, qui Sacramenta, ad quæ
sufficiens Attritio disponderet, non recipit. Contritio qui-
dem sine Sacramento in voto, post eius institutionem, non
iustificat: Attritio verò sine Sacramento in re.

20. Requiritur ne ad singula peccata expianda singula
Contritiones? Vnus actus sufficit ad omnia delenda. Neque
tenemur eodem actu mortalia & venialia detestari; quia
possumus remissionem mortalium obtinere, non obtenta ve-
nialium remissione.

21. Potest ne aliquis per Contritionis actum iustificari nisi
cognitionem habeat peccatorum? Debet planè aliquam cogni-
tionem